

PATVIRTINTA
Ekonomikos komiteto
2013 m. kovo 13 d.
protoliniu nutarimu
(protokolas Nr. 108-P-4)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
EKONOMIKOS KOMITETO
2012 M. I (RUDENS) SESIJOS VEIKLOS ATASKAITA

I. EKONOMIKOS KOMITETO SUDĖTIS

Seimo Ekonomikos komiteto sudėtis buvo patvirtinta Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ (2012-11-20 d. Nr. XII-12).

I (rudens) sesijos metu Ekonomikos komitetas dirbo būdamas tokios sudėties:

1. Remigijus ŽEMAITAITIS – pirmininkas (nuo 2012-12-06),
2. Artūras SKARDŽIUS – pirmininko pavaduotojas (nuo 2012-12-06),
3. Kęstutis DAUKŠYS – narys,
4. Sergej DMITRIJEV – narys,
5. Zbignev JEDINSKIJ – narys,
6. Dainius KREIVYS – narys,
7. Andrius KUBILIUS – narys (nuo 2012-12-18),
8. Arvydas MOCKUS – narys,
9. Rimantas SINKEVIČIUS – narys,
10. Remigijus ŠIMAŠIUS – narys,
11. Viktor USPASKICH – narys,
12. Birutė VĖSAITĖ – narė,
13. Rokas ŽILINSKAS – narys.

II. EKONOMIKOS KOMITETO I (RUDENS) SESIJOS VEIKLOS BENDROJI INFORMACIJA

Ekonomikos komitetas savo veiklą vykdė pagal Seimo statuto 60 straipsnyje jam nustatytas veiklos kryptis. Ataskaitinio laikotarpio metu Ekonomikos komitetas surengė 6 komiteto posėdžius. Svarbiausi teisės aktai, kurių projektus Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis komitetas svarstė ir tobulino, buvo nukreipti į energetikos ir transporto sektoriaus, viešųjų pirkimų, verslo ir ūkio subjektų veiklos teisinio reglamentavimo tobulinimą.

III. SVARBIAUSI DARBAI

Seimo priimti svarbiausi įstatymai ir pagrindiniai jų tikslai bei nuostatos, kuriuos svarstė Ekonomikos komitetas:

1. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (Nutarimas priimtas 2012-12-13, įsigalioja 2012-12-13). Priimtu Seimo nutarimu yra patvirtinama Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programa, kurioje išdėstytos pagrindinės Vyriausybės 2012–2016 metų veiklos kryptys, neatidėliotini Vyriausybės veiklos prioritetai, ekonomikos skatinimo, verslo ir inovacijų, energetikos ir energetinio saugumo, transporto ir kiti ekonominiai socialiniai klausimai.

2. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Garantinio fondo 2011 metų lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitos patvirtinimo“ (Nutarimas priimtas 2012-12-13, įsigalioja 2012-12-21). Priimtu Seimo nutarimu yra patvirtinama Garantinio fondo 2011 metų lėšų sąmatos įvykdymo ataskaita ir užtikrinama Garantinio fondo lėšų naudojimo kontrolė.

Pabrėžtina, kad Įmonių bankroto valdymo departamentas prie Ūkio ministerijos, kuris Garantinio fondo administratoriaus funkcijas atlieka nuo 2010 metų rugsėjo 1 d., 2011 metais įdėjo daug pastangų užtikrinant, kad bankrutavusių ir bankrutuojančių įmonių darbuotojai kaip įmanoma greičiau gautų jiems priklausančias išmokas iš Garantinio fondo (taip užtikrinant minimalią jų apsaugą darbdaviui tapus nemokiam).

3. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 13, 14¹ straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas (*Įstatymas priimtas 2012-12-13, įsigalioja 2012-12-21*). Priimtas įstatymas sudaro teisinės sąlygas, kad Lietuvos Respublikos oro erdvė galėtų būti FAB dalimi. Taip pat priimtas įstatymas teisiškai reglamentuoja sąlygas Baltijos FAB įkūrimui. Priimtas įstatymas užtikrins reikalingą bendro Europos dangaus oro eismo valdymo tinklo pajėgumą ir veiksmingumą, leis išlaikyti aukštą saugos lygį, pagerins bendrą oro transporto sistemos veikimą bei sumažins poveikį aplinkai.

4. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 33 straipsnio pakeitimo įstatymas (*Įstatymas priimtas 2013-01-17, įsigalioja 2013-01-30*). Priimtu įstatymu patikslinamos nuostatos dėl maksimalios šilumos suvartojimo normos daugiabučiuose namuose. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato ir prireikus pakeičia maksimalias šilumos suvartojimo daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti normas. Be to įtvirtinama, kad šios normos bus taikomos daugiabučiuose namuose, kurie energiją vartoja neefektyviai ir neatitinka privalomųjų energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų. Vyriausybės įgaliota institucija nustatys, ar daugiabučiame name energija vartojama efektyviai ir (ar) yra tenkinami privalomieji energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai.

Savivaldybės institucija galės nustatyti ir griežtesnes maksimalias šilumos suvartojimo daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti normas negu Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytosios. Šį sprendimą savivaldybės institucijos galės priimti, jeigu įgyvendinus energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones sutaupomos išlaidos šilumos energijai padengs vartotojų investicijų šilumos energijos taupymo priemonėms sąnaudas. Išlaidos šilumos energijai, sutaupomos įgyvendinus energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, bus nustatomos vadovaujantis Energetikos ministerijos ir Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka.

Taip pat savivaldybės institucija turės teisę įpareigoti daugiabučio namo, kuriame buvo viršyta maksimali šilumos suvartojimo norma, butų ir kitų patalpų savininkus Vyriausybės nustatyta tvarka per 24 mėnesius rekonstruoti namo šildymo ir (ar) karšto vandens sistemas pagal privalomuosius reikalavimus ir (ar) atlikti kitus namo atnaujinimo (modernizavimo) darbus ir tokiu būdu užtikrinti daugiabučio namo atitiktį minimaliems pastatų energinio naudingumo reikalavimams.

Šiems darbams atlikti daugiabučių namų butų ir (ar) kitų patalpų savininkai turės teisę Vyriausybės nustatyta tvarka gauti paramą iš Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos ir kitų lėšų.

5. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 15 straipsnio papildymo įstatymas (*Įstatymas priimtas 2013-01-17, įsigalioja 2013-01-30*). Įstatymu nustatoma, kad perkančiosios organizacijos, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės, konsulinės įstaigos užsienyje ir Lietuvos Respublikos atstovybės prie tarptautinių organizacijų, privalo įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negali jų atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Ši nuostata perkančiosioms organizacijoms taps privaloma nuo 2014 m. sausio 1 d.

Taip pat Ekonomikos komitetas kaip papildomas komitetas analizavo ir svarstė energetikos sektoriui aktualius teisės aktus, iš kurių pažymėtini:

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2, 11, 13, 14, 16, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas; Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2, 11, 13, 14, 16, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo įgyvendinimo įstatymas (*Įstatymai priimti 2013-01-17, įsigalioja 2013-02-01*) ir **Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymas** (*Įstatymas priimtas 2013-01-17, įsigalioja 2013-03-01*). Pagrindiniai priimtų įstatymų tikslai – užtikrinti viešojo intereso apsaugą ir išvengti elektros energijos kainų didėjimo bei subalansuoti atsinaujinančių išteklių plėtrą. Asmenys, turintys išduotus leidimus saulės elektrinėms iki 30 kW galios arba iki įstatymo pakeitimo įsigaliojimo pateikę prašymus juos išduoti, iki 2013 m. kovo 1 dienos turės elektros tinklų operatoriui pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą. Šis užtikrinimas elektros tinklų operatoriui garantuos gamintojo įsipareigojimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Baigus elektrinės statybą prievolių vykdymo užtikrinimas bus grąžinamas. Be to leidimų išduotų iki Atsinaujinančių išteklių energetikos

įstatymo pakeitimo įsigaliojimo galiojimas apribojamas iki 2013 m. liepos 1 d., tačiau asmenys, jau pradėję įgyvendinti projektus, galės prašyti pratęsti leidimo galiojimą 7 mėnesiams, jei iki minėto termino į projektą bus investavę ne mažiau nei 50 proc. projektui numatytų lėšų. Pagal šių asmenų turimus leidimus pastatytoms elektrinėms bus taikomas leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dieną galiosiantis tarifas. Šiomis nuostatomis siekiama, nepažeidžiant pradėjusių investicijas į projektus asmenų interesų, išvengti tolesnio saulės elektrinių plėtros masto augimo, kuris neišvengiamai lemtų ženklų elektros energijos tarifų vartotojams didėjimą.

Svarbiausi teisės aktų projektai, kuriuos Komitetas svarstė ir nagrinėjo, tačiau Seime jie dar nebuvo priimti:

1. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 7, 10, 11, 13, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 6, 30 ir 30¹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios, kodekso papildymo 10¹ ir 23¹ straipsniais įstatymo projektas (XIP-4730 ES). Kodekso projekto tikslas – reglamentuoti įmonių, kurios neteikia keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugų, tačiau naudojami viešąja geležinkelių infrastruktūra, naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygas; supaprastinti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti bei jų perdavimo kitų asmenų nuosavybėn ar nurašymo tvarką, taip pat suderinti Geležinkelių transporto kodekso nuostatas su kitais įstatymais ir atsisakyti tam tikrų klausimų netikslingo reglamentavimo.

2. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 11, 12, 19, 20, 24, 25, 28, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41¹, 44, 51, 54, 59, 63, 72, 78 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 57¹ straipsniu ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 172² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (XIP-4757 ES). Įstatymo projekto tikslas – tobulinti akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių valdymą, sumažinti uždarosioms akcinėms bendrovėms, kai jų akcininkas yra vienas asmuo, tenkančią administracinę naštą, susijusią su dokumentų teikimu Juridinių asmenų registrui, taip pat sudaryti galimybę teikti finansinę pagalbą bendrovės akcijoms įsigyti.

3. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 2, 10, 11, 20, 21, 28, 29, 30, 33, 35 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13¹, 18, 20, 21, 22, 23, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (XIP-4927; XIP-4928). Projektų tikslas – nustatyti požymius, kuriems esant bankrotas būtų pripažįstamas tyčiniu, sudaryti nepakantumo sąlygas asmenims, privedusiems įmonę prie bankroto tyčia, nustatant jų civilinę atsakomybę. Siūlomas reguliavimas leis sutrumpinti bankroto procedūras, mažinti kaštus bei ginti visų bankroto proceso dalyvių teises ir teisėtus interesus. Projektais taip pat siekiama geriau sureguliuoti supaprastinto bankroto proceso administravimo išlaidų apmokėjimo klausimus ir sudaryti sąlygas platesniam supaprastinto bankroto proceso taikymui.

4. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 4, 10, 11, 11⁴, 11⁵, 11⁶, 11⁷, 13, 13¹, 21, 22, 23, 26, 29, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas (XIP-4385). Teikiamu įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad bankroto administratoriaus kandidatūros skyrimas konkrečios įmonės administravimo procedūrai vykdyti bankroto byloje būtų atliekamas pasinaudojant kompiuterine bankroto administratorių atrankos programa. Manytina, jog tai leis užtikrinti bankroto administratorių skyrimo procedūros skaidrumą ir nešališkumą bei užkirs kelią galimoms korupcijos apraiškoms parenkant administratoriaus kandidatūrą konkrečios įmonės bankroto procedūroms vykdyti.

5. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 18 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (XIP-3656). Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tiekėjas, laimėjęs viešojo pirkimo konkursą ir be pateisinamų priežasčių atsisakęs sudaryti pirkimo sutartį, negalėtų juose dalyvauti 3 metus.

6. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas (Nr. XIP-3678(3)). Teikiamu įstatymo projektu siekiama įgyvendinti institucinę pertvarką ir sumažinti verslą prižiūrinčių institucijų skaičių.

Visiems šiems įstatymų projektams paprašyta naujos Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadų.

II. Parlamentinės kontrolės klausimai

Ekonomikos komitetas, vykdydamas parlamentinę kontrolę, 2012 m. gruodžio mėn. paprašė informacijos (pagal atitinkamus klausimynus) iš kuruojamų ministerijų (Energetikos, Ūkio, Susisiekimo) pavaldžių įmonių ir įstaigų (biudžetinių įstaigų, valstybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų). Gavus atitinkamą informaciją, ji bus analizuojama ir vertinama.

III. Europos Sąjungos reikalų svarstymas ir sprendimai

Europos reikalų komiteto pavedimu Ekonomikos komitetas analizavo, svarstė Europos Sąjungos pasiūlymus, teikė jiems savo išvadas ir pasiūlymus dėl Vyrtausybės pozicijų. Buvo apsvaistyta:

1. Pasiūlymas dėl Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013m. programos klausimų sąvado ir derybinių aprašų projektų (ES-13-1).

2. Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2013 m. metinė augimo apžvalga“ COM/2012/750 (ES-13-02).

3. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui "Postūmis energijos vidaus rinkai", COM(2012)663 (ES-12-125).

4. Komisijos komunikatas Europos parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui "2013 m. Komisijos darbo programa", COM(2012)629 (ES-12-126).

IV. Susirašinėjimas

Ekonomikos komitete gaunama labai įvairaus pobūdžio raštų (laiškų, skundų, pareiškimų, prašymų ir kt. dokumentų). Per ataskaitinį laikotarpį gauti 118 raštai, parengti 111 atsakymai. Dauguma gautų raštų yra dėl įstatymų nuostatų išaiškinimo, jų taikymo praktikoje problemų, teikiami siūlymai dėl įstatymų tobulinimo ir pan. Dalį gautų raštų Komitetas persiuntė išnagrinėti vykdomosios valdžios ir kitoms institucijoms pagal jų kompetenciją, kitus nagrinėjo ir įvertino svarstydamas atitinkamus įstatymų projektus.

V. Dalykiniai susitikimai

Ekonomikos komiteto pirmininkas per ataskaitinį laikotarpį suorganizavo keturis dalykinius susitikimus su Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos, AB „Lietuvos geležinkeliai“, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos vadovais. Susitikimų metu buvo aptarti aktualūs energetinio saugumo, transporto ir kiti ekonominiai socialiniai klausimai.

Komiteto pirmininkas

Remigijus Žemaitaitis